

ଗାୟତ୍ରୀବାଳା ପଞ୍ଚାଙ୍କ କବିତା ସଂକଳନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ:

ଆହତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି (ସମାଦ-୩ ଫେବୃୟାରୀ, ୨୦୦୨)

ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଗାୟତ୍ରୀବାଳା ପଞ୍ଚାଙ୍କ ପ୍ରଥମ କବିତା ସଂକଳନ “ଆହତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି” ପଠନର ଅନୁଭବ ଦୀର୍ଘ ରୈଦ୍ରଦଗ୍ଧ ଗ୍ରାସ୍ତର ଅତ୍ୟାଚାର ପରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ମଧୁର ଅନୁଭବପରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଧୁର । “ଆହତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି” କବିତା ସଂକଳନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଷ୍ଠାରେ, କବିଙ୍କର ନିଜକଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ ନେଇ ଶେଷତମ କବିତା ‘ଅନ୍ଧାନୁଭବ’ର ଶେଷ ଧାଡ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଠାରେ ତାଙ୍କର ପରିପକ୍ୱ ଚିନ୍ତାଧାରା ଓ ସ୍ପଷ୍ଟ ସହଜ ପ୍ରକାଶଭଂଗୀର ଚିହ୍ନ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ଏ ସଂକଳନରେ ପ୍ରଚୁର ଭଲ କବିତା । “ଆହତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି” ବାସ୍ତବରେ ନୂଆ ଓଡ଼ିଆ କବିତାପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ।

ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଇଶ୍ୱର (ଝଙ୍କା)

ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶୁଦ୍ଧ କବିପ୍ରାଣର ଆରୁ କାମନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନାର କବିତା ସଂକଳନ ହେଉଛି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଇଶ୍ୱର । ମିଥ୍ୟା ଆଡ଼ମ୍ବରର ଅପସ୍ପୃଶ୍ୟମାନ ଲଳାକାରେ ଧରି ହେଉଛି ଆଧୁନିକ ମଣିଷ । ଫଳରେ ଅନ୍ଧକରଣରୁ ତା’ର ଧୀରେଧୀରେ ଅପସରି ଯାଉଛି ଇଶ୍ୱରୀୟ ସଂକୀର୍ତ୍ତ । କବିତାଗୁଡ଼ିକରେ ରହିଛି ଗୀତିମୟ ଲଳିତ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ । କବିତାଗୁଡ଼ିକ ଭାବୋଦ୍ଧାମକ ଆଉ ଖୁବ୍ ବେଶୀ ଅନ୍ତରଂଗ । ଏଠି ଶବ୍ଦର ଭାବପ୍ରକଟଠାରୁ ତତୋଧିକ ନିଃଶବ୍ଦର ଭାବ ସଂଗୁପ୍ତ ।

ଅଶାୟୀ (ଉଦ୍‌ଭାସ-ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ୨୦୦୬)

ଅଶାୟୀରୁ ଯେକୌଣସି କବିତା ଉଠାଇଲେ ଆମ ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହେବ ଯେ ସେଥିରେ ସାଂପ୍ରତିକ ସମାଜ ଓ ସମୟର ଯଥାର୍ଥ ରୂପଚିତ୍ର ସଫଳ ଭାବେ ଅଙ୍କିତ । ଅଧିକାଂଶ କବିତାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅପାରମ୍ପରିକ ଓ ପ୍ରକାଶଭଂଗୀ ସ୍ପଷ୍ଟ ତଥା ସାବଲୀଳ ।

ଅଶାୟୀ (କଥା କଥା କବିତା କବିତା-ପାର୍ବଣ, ୨୦୦୬)

ଏ ସଂକଳନର କବିତାଗୁଡ଼ିକରେ ଉଭୟ ପ୍ରସଂଗ ଓ ପରିବେଷଣ-ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କବିଙ୍କର ପରିପକ୍ୱତା ସହଜରେ ଆଖିରେ ପଡ଼େ । କବିତାଗୁଡ଼ିକର ବିଷୟ-ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ବେଶ୍ ପ୍ରଶସ୍ତ ଓ ସଂପ୍ରସାରିତ । ସମକାଳୀନ ତଥା ସର୍ବକାଳୀନ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଂଗ କବିତାଗୁଡ଼ିକର ଭାବ-କେନ୍ଦ୍ର ଭାବେ ପରିଗ୍ରହୀତ । ମାନବବାଦୀ ଚେତନା, ସଂବେଦନଶୀଳତା, ଆତଂକବାଦର ବାଉସତା, ବଧୂହତ୍ୟା, ପ୍ରଶାସନର ସ୍ୱଳନ, ରାଜନୈତିକ/ସାମାଜିକ/ପ୍ରଶାସନିକ/ନ୍ୟାୟିକ/ଧାର୍ମିକ/ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରତାରଣା, ଶେଷଣ-ଧର୍ଷଣ-ଅନ୍ୟାୟ-ଅତ୍ୟାଚାର-ପାତ୍ରନର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏବଂ ଏକ ପରିପୁତ୍ର ଆସନ୍ତାକାଳି ଲାଗି ପ୍ରଚୁର ପ୍ରତ୍ୟୟ ଓ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି: ଏ ସମସ୍ତ ମାନବବାଦୀ ଆବେଗ ଓ ମନନ କବିତାଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍କଳ ଆୟତନକୁ ଚିହ୍ନାଇ ଦିଅନ୍ତି ।

ଗାଁ(ଧୂନୀ ପ୍ରତିଧୂନୀ-୧୧ ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ୨୦୦୮)

ଏ ସଂକଳନରେ ଗାୟତ୍ରୀବାଳା ପଞ୍ଚାଙ୍କ ଶବ୍ଦଚୟନ ଖୁବ୍ ସାବଲୀଳ, ପାତ୍ରାନୁକୂଳ । ସମସାମୟିକ ସାମାଜିକ ସଂବେଦନାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସାମାଜିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧତାର ସ୍ୱର ଉଠାଇ ଦେଇ କବି ଗାୟତ୍ରୀବାଳା ବେଶ୍ ସଫଳ । ଏ ଗାଁ ସଂକଳନ ଗଢ଼ିଉଠିଛି କେତେକ ବେଶ୍ ସଂବେଦନଶୀଳ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କର ମାନବୀୟ ବ୍ୟଥା ଓ ଗାଥାକୁ ଆଧାର କରି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କବିତାର ଆବେଗ, ଉଦ୍‌ବେଳନ ଓ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ୱରରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ପରିଲକ୍ଷିତ ।

ଯେତିକି ଦିଶୁଛି ଆକାଶ (ବିଜୟା, ମାର୍ଚ୍ଚ-୨୦୧୨)

ଏହି ସଂକଳନରେ ଥିବା କବିତାରେ ଗାୟତ୍ରୀବାଳା ପଞ୍ଚାଙ୍କ ଉଚ୍ଚାରଣ ଯେତିକି ସ୍ପଷ୍ଟ, ସେତିକି ଅଭ୍ୟନ୍ତରସ୍ୱର୍ଣା । ତାଙ୍କ କବିତାରେ ପ୍ରକଟିତ ନାରୀବାଦର ସ୍ୱର ବିଦ୍ରୋହର ନୁହେଁ, ଆତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟର । ନାରୀ ଚେତନାର ବିଭିନ୍ନ ଅଭାବନୀୟ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ କବିତାରେ ବିନ୍ୟାସର ଛନ୍ଦରେ, ପ୍ରତୀକ ଓ ଚିତ୍ରକଳା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବେ ପ୍ରତିଭାତ ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିହୁଏ । କବିତାର ନାୟନିକତା ଓ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗାୟତ୍ରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନବାନ୍ । ଗାୟତ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟତଃ ବୌଦ୍ଧିକତା ଅପେକ୍ଷା ଆବେଗକୁ ଅଧିକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କ କବିତାରେ । ସେଇଥିପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ତାଙ୍କ କବିତାର ପ୍ରବହମାନତା ଅପ୍ରତିହତ ଭାବରେ ଗତିଶୀଳ । ଗାୟତ୍ରୀ ତାଙ୍କ କବିତାରେ ଏକକ ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ଅପେକ୍ଷା ସାମଗ୍ରିକ ଚିତ୍ର ବିନ୍ୟାସରେ ରୁଚି ରଖିଛନ୍ତି ।

ଇତିହାସର ତଥ୍ୟ ଓ ତତ୍ତ୍ୱକୁ କାବ୍ୟିକତାର ସ୍ତରକୁ ଉନ୍ନତ କରେଇବା ହିଁ ଏହି କବିତାଗୁଡ଼ିକର ଅଭିନବତ୍ୱ । ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଇତିହାସର ଅବବୋଧ ଏପରି ଯାହା କାଳର ପୃଷ୍ଠପଟରେ ଘଟଣାମାନଙ୍କ ପ୍ରବାହ ଯେଉଁଥିରେ ଭବିଷ୍ୟତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଇତିହାସର ପରିଣତି ଅନୁଭବଯୋଗ୍ୟ । ତାଙ୍କ କବିତା ସମକାଳର କବି ଓ କବିତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଏକ ବିସ୍ମୟ ଏବଂ ମୁଗ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ବିଭୋରପଣରେ ଆଛନ୍ଦ ।

ଆଖି ନାହିଁ କାନ ନାହିଁ

ଏହି କବିତା ସଂକଳନର କବିତାସବୁ ତୀବ୍ର ପ୍ରତିବାଦ ଓ ଗଭୀର ସମ୍ବେଦନଶୀଳତାର ଏକ ସୁନ୍ଦର ସମାବେଶ । ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଦୃଶ୍ୟପଟରୁ ନେଇ ଆଦିବାସୀ, ଦଳିତ ତଥା ଅନ୍ୟ ନିମ୍ନବର୍ଗ ସମାଜର ପ୍ରକୃତ ସମସ୍ୟା, ନୈତିକତାର ଅବକ୍ଷୟରୁ ନେଇ ବିସ୍ମାପନ, ଧର୍ମ, ନାରୀ ଓ ଶିଶୁ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଭଳି ସ୍ୱର୍ଣକାତର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ଲେଖାଯାଇଥିବା କବିତାରେ ସୁସ୍ଥ ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଉପଲକ୍ଷିତ କଳାତ୍ମକ ଉଚ୍ଚାରଣ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ପରମ୍ପରା ଉପରେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ପାରମ୍ପରିକ ସତ୍ୟ ଓ ବିଶ୍ୱାସକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବା କବିତାଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ୟ ସାହସ । ଜୀବନ ପ୍ରତି, ଆମକୁ ଘେରି ରହିଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି ତୀବ୍ର କଟାକ୍ଷ, ଶ୍ଳେଷଭରା ଦୃଷ୍ଟିଭଂଗୀ ସହ ମଣିଷର ଦୋଷାନ୍ତମାନ ସ୍ଥିତିପ୍ରତି ତୀବ୍ର ବ୍ୟଂଜନା କବିତାର ମୌଳିକତ୍ୱ । ଏଥିରେ ଥିବା ୨୪ଟି ଦୀର୍ଘ କବିତାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କବିତା ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଓ ସୂତନାଧର୍ମୀ । ମାନବତାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପ୍ରକଟିତ ଆତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟ ହିଁ କବିତାଗୁଡ଼ିକର ବିଶେଷତ୍ୱ ।

ଏ ରାତିର ଯେତେ ତାରା

ସତ୍ୟର ନଗ୍ନ ଉପସ୍ଥାପନା ନୁହେଁ, ବରଂ ସତ୍ୟକୁ ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ, ଶୈଳୀ ଓ କାରିଗରି ଦ୍ୱାରା କାବ୍ୟିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଉନ୍ନତ କରି ପାଠକକୁ ଡରାସୁ କରିଦେବା ଏ ସଂକଳନରେ ଥିବା ୮୪ଟି ଯାକ କବିତାର ବିଶେଷତ୍ୱ । ନାରୀର ଅସ୍ଥିତ୍ୱ ଓ ଅସ୍ଥିତାକୁ ନେଇ ଅନେକ କବିତା ଏ ସଂକଳନରେ । ନାରୀ ସମାଜକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାର ସାହସ, ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ନିଜର ପ୍ରେମକୁ ସ୍ୱୀକାରିବାର ସ୍ୱର୍ଣା ଓ କ୍ଷତ ଭିତରୁ ମୁକୁଳିଆସି ପ୍ରଜାପତି ପରି ଉଡ଼ିବୁଲିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଅନେକ କବିତାର ମଂଜ । ଶବ୍ଦ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଚୟନରେ କବି ଖୁବ୍ ନିଷ୍ଠାପର ଓ ସତର୍କ । ଶବ୍ଦ-ଚିତ୍ର ସରଳ ଅଥଚ ଭାବ ଉଦ୍ରେକକାରୀ । ବାକ୍ ଭଂଗୀର ନିଖୁଣ ଓ ନିପୁଣ ପ୍ରୟୋଗ ସହ

କବିତାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କାବ୍ୟ ଚେତନା ଅତି ସୂକ୍ଷ୍ମ, ଗଭୀର ଓ ଦିଗପ୍ରସାରୀ । ସଂଯତ, ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉଚ୍ଚାରଣ, ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାରରେ ପରିପକ୍ୱତା, କବିତାଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷୁଦ୍ର କଳେବର ଓ ଚିତ୍ରମୟତା କବିତାଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ।

ବାଘ

ବାଘ ସହିତ ମଣିଷର ସଂପର୍କ ଯେ ଆଦିମ ଓ ସର୍ବକାଳୀନ ଓ ବାଘକୁ ନେଇ ମଣିଷ ଭିତରେ ଥିବା ଆଦିମ ଭୟ ବି ସର୍ବକାଳୀନ ତାହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ବାଘଭିତରର ବାଘ-ଭାବ ଏବଂ ମଣିଷଭିତରର ବାଘ-ଭାବ ଭିତରେ ଥିବା ଫରକଟି ଏତେ ନଗଣ୍ୟ ଯେ ତାହା ଗୋଟିଏ ବିନ୍ଦୁଭଳି ମନେହୁଏ । ମଣିଷ ଭିତରେ ଯେ ଅଦୃଶ୍ୟ ବାଘଟିଏ ଆଇପାରେ ଓ ମଣିଷର ବାଘ-ଭାବ ବି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟଂକର ହୋଇପାରେ, ତାହା ହିଁ ଏହି କବିତାଗୁଡ଼ିକର ଆଧାର । ବାଘ ମିଥୁ ନୁହେଁ, ନିଜେ ନିଜକୁ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦଉଥିବା ଦୂରଦର୍ଶୀ ପ୍ରାଣୀ, ମଣିଷ ବି ମିଥୁ ନୁହେଁ ନିଜେ ନିଜକୁ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶକ କରିପକଉଥିବା ଅଦୂରଦର୍ଶୀ ପ୍ରାଣୀ । ବାଘ ମିଥୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ମଣିଷ ମନର ଗୁଡୁତମ ରହସ୍ୟାବୃତ ଭାବ- ଅରଣ୍ୟରେ ଚଳାବୁଲା କରୁଥିବା ଗୋଟେ ଆଦିମ ହିଂସ୍ରତା ।

ବିସର୍ଜନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଳ୍ପ (ଗଳ୍ପ ସଂକଳନ)

ଗାୟତ୍ରୀବାଳା ପଣ୍ଡା ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ-ଓଡ଼ିଶାର ଚିତ୍ର ଯେପରି ଅପୂର୍ବ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ଚିତ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି; ସେହିପରି ଅନ୍ତର୍ଭେଦୀ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗଳ୍ପର ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଜୀବନ୍ୟାସ ଦେଇ ପାଠକମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞା ମୁଁ ଗଢ଼ି ତୋଳିଛନ୍ତି । ମଣିଷ ଜୀବନର ଗଭୀର ଜୀବନାନୁଭୂତି, କାରୁଣ୍ୟ, ସଂବେଦନଶୀଳତା, ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ସମସ୍ୟା ଓ ଶିଶୁ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ହିଁ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ୱର । ତେଣୁ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସରସ ଓ ସୁଖପାଠ୍ୟ । ସବୁ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା, ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଅସୁନ୍ଦରପଣ ଭିତରେ ଜୀବନର ବାସ୍ତବତା ଓ ଚରମ ସତ୍ୟତାକୁ ବାଟ କଢ଼େଇ ନଉଥିବା ଏହି ଲେଖିକା ତାରୁ ଭାବରେ ଜୀବନବାଦୀ । “ଗାଁ” କବିତା ସଂକଳନ ଭଳି ଗାୟତ୍ରୀବାଳା ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଏହି ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନର ଗନ୍ଧଗାଆ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଆଲୋଡ଼ିତ କରିବ ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ।

—ଡ. ବିଭୂତି ପଟ୍ଟନାୟକ

ଧୂପ କୋ ରଂଗ(ଦୈନିକ ଜାଗରଣ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ)

ଏହି ସଂକଳନରେ ଥିବା କବିତାଗୁଡ଼ିକ ସମୟର ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଦସ୍ତାବିଜ୍ । ସମୟର ନିଜ୍ଜଳ ସତ୍ୟ ବୟାନ କରିବା ସହ ସାମାଜିକ ବାସ୍ତବତାର ନଗ୍ନ ଚିତ୍ରଣ, ଅବସାଦର ଉତ୍ପାଦନ, ନାରୀର ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିର ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଉପସ୍ଥାପନ ଏଥିରେ ଥିବା କବିତାଗୁଡ଼ିକର ବିଶେଷତ୍ୱ । ସମକାଳୀନ କବିତାରେ ଗାୟତ୍ରୀବାଳା ପଣ୍ଡାଙ୍କ କବିତା ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ଓ ଏହି ସଂକଳନର ଶୀର୍ଷକ ହିଁ ଏକ ନୂତନ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଦାବି ରଖେ ।

ପଦମ କରଣ, ବିଶିଷ୍ଟ ହିନ୍ଦୀ କବି

‘ଧୂପ କୋ ରଂଗ’ ସଂକଳନରେ ସ୍ଥାନିତ ଗାୟତ୍ରୀବାଳା ପଣ୍ଡାଙ୍କ କବିତା ପ୍ରାଥମିକ ଲକ୍ଷଣରୁ ସ୍ତ୍ରୀ-ମନସ୍କ କବିତା ଭଳି ମନେହେଉଥିଲେ ହେଁ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ସମାଜମନସ୍କ କବିତା । ସମାଜରେ ଚାଲୁଥିବା ଅନ୍ତସଂଘର୍ଷ, ବିଦ୍ରୋହ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ବିଚାରର ସୂଚିନୟ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରାପ୍ତ । ଏହି କବିତାଗୁଡ଼ିକର ବିଶେଷତ୍ୱ । ପ୍ରତୀକ ତାଙ୍କ କବିତାର ସ୍ଥାୟୀ ଭାବ ଯାହା କବିତାକୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ସୁନ୍ଦର କରିଥାଏ । କବିତାରେ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ମନର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଆହତ ଭାବନାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି ମୋହଭଂଗ ବି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ମହେନ୍ଦ୍ର ଶର୍ମା, ହିନ୍ଦୀ ଅନୁବାଦକ

ନୂଆ କିସମର ଆଁ ଓ ଜବରଦସ୍ତ ଉନ୍ମୁତା ସହିତ ସହଜ ଭଂଗରେ ଜୀବନର ମୂଳ ଓ ତାର ଅସୀମ ସମ୍ଭାବନାକୁ ଛୁଇଁ, ଜୀବନକୁ ସକ୍ଷମ ଓ କ୍ଷମଣୀୟ କରିବା ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀବାଳା ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଏହି ସଂକଳନସ୍ଥ କବିତାର ନିଜସ୍ୱ ମୌଳିକତା । ସତ୍ୟର ନିକଟତମ ଓ ଘନିଷ୍ଠତମ ହେବାପାଇଁ କବିତାକୁ ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼େ ଗାୟତ୍ରୀବାଳାଙ୍କ କବିତାରେ ତାହା ଦେଖି ପାଠକକୁ ଏକ ଉନ୍ମୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟବୋଧ ମିଳେ । ଅସ୍ଥିତର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଖୋଜିବା ହିଁ ଏକ କାରୁଣିକ ବ୍ୟାପ୍ତି । ତାଙ୍କ କବିତା ଏହି ବ୍ୟାପ୍ତିକୁ ସ୍ପର୍ଶକରି ତାର ନିକଟତର ହେବାସହ ପୁନଃସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଏଥି ସହିତ ପ୍ରତିରୋଧର ସକରୁଣ ଉପସ୍ଥିତି ସମୟକୁ ନୂତନ ଆୟାମ ଦେଇଥାଏ ।